

BERGROLET

Nr 1 • 1959 • Årgång 10 • Pris 1:50 kr.

Bergtrollet gratulerar

CVA

60 år

16/4	Axel Pettersson	avd 380
14/5	Carl Akerman	avd 760

50 år

28/3	Karl Norling	avd 280
16/4	Sixten Jonsson	avd 200
23/4	Henry Lännbrink	avd 653
28/4	Thure Karlsson	avd 491
1/5	John Nilsson	avd 200
26/5	Tore Myhrberg	avd 290
15/6	Olof Norén	avd 200
19/6	Gunnar Johansson	avd 521
17/7	Johan Celander	avd 810
2/8	Erik Larsson	avd 995

UHF

60 år

30/6	Oscar (Bräcken) Eriksson
------	--------------------------

50 år

7/6	Carl-Hugo Dahlström
6/7	Ragnar Lindgren

DET ÄR OSS ANGELÄGET

att få framföra ett varmt tack till alla, som genom vänlig hågkomst gjorde det lättare för oss efter höstens olyckshändelse.

Eddie Westerlund Stig Jäderlund

ETT HJÄRTLIGT TACK

för all vänlig hågkomst under min långa sjukdomstid.

646 Johansson

HJÄRTLIGT TACK

för all uppvaktning i samband med min pensionering och min 60-årsdag.

James Pettersson

TACK

För den goda ordningen vid inpasseringen en och en genom cykelgrinden på morgonen tackar CVA-vakten.

UR INNEHÅLLET

Verkstadsdirektörsskifte

Personalnytt

CVA kännning, 24. Asby gård

Följ med oss. På fiskefärd

Vår nordligaste jaktflottilj

En vinterpromenad...

Öis hörna

De va livat på 280

"CFA-träffen"

Våra pensionärer

Driftvärnet

Säkerhetstjänsten

Inspektioner

Kameraglimtar från arbetsplatsen

Bergtrollets alla läsare

tillönskas

En Glad Påsk

Omslagsbilden:

Från general Axel Ljungdahls CVA-besök. Från vänster överingenjör Granath, överstelöjtnant Svartengren, överingenjör Högfeldt, CFV, tjf CUH Juranter och driftsingenjör Seffer. Vid arbetsbänken radiomontörerna Ove Granberg och Bertil Lindström.

NÄSTA BERGTROLL

utkommer vid midsommartiden. Bidrag till detta nr mottages (tacksamt) intill den 12 maj.

Personaltidning för
Centrala Flygverkstaden och
FF Underhållsavdelning Förrådsbyrån
Arboga

BERGTROLLET

Redaktör:
John Eklöf
avd 642, tel. 190

Redaktionskommitté:
Hugo Dahlström, John Stéen,
Karl-Axel Jansson, K. O. Sundvall,
Gunnar Fried, Olle Winberg

Verkstadsdirektörsskifte

Stig Bjarnholt

Stockholm den 18 december 1958.

Till samtliga medarbetare i FV underhållsorganisation.

Då jag vid årsskiftet avgår som chef för FF underhållsavdelning, vill jag framföra mitt varma tack för alla de år av gott samarbete och kamratskap, som präglat verksamheten inom underhållsorganisationen i FV.

Jag uttalar den förhoppningen, att underhållsverksamheten, som är så betydelsefull för ett modernt flygvapen, även i fortsättningen skall utvecklas genom framgångsrika insatser av Eder alla.

Jarl F-son Holmgren

Till avdelningschef för Kungl. Flygförvaltningens underhållsavdelning har fr. o. m. 1 april 1959 förordnats överingenjören vid *See Fabriks AB*, Sandviken, Jarl F-son Holmgren, tidigare flygdirektör av 1 gr vid Flygvapnet och under tiden 1/11 -52-31/5 -54 verkstadsöveringenjör vid CVA.

Personalnytt

Personalnytt är en ny rubrik i Bergtrollen i och med detta nummer. Här kommer att intagas en del personalförändringar såsom nytillkomna, pensionerade och avlidna medhjälpare. Gratulationer för 50-åringar och däröver kommer även in här. Därutöver kommer ett och annat som är av allmänt intresse för personalen att införas under denna rubrik.

CVA

Driftingenjör Eric Hasselbohm

avled den 19 dec 1958 på Akademiska Sjukhuset i Uppsala. Han överflyttades den 1 juli 1945 från FFVS till CVA och har här tjänstgjort på planeringskontoret som chef för verktygsplaneringen.

Planeringsman John Eklöf

– en välkänd herre för Bergtrollen – fyllde den 18 jan 1959 50 år. Han kom till CVA den 8 jan 1951 och tjänstgör nu som chef för planeringsdetaljen för 270.

Kamrer
Tor André

fyllde den 30 jan 1959 50 år. Han anställdes vid FFVS den 25 april 1941 och överflyttades till CVA den 1 juni 1945. På högtidsdagen blev han föremål för omfattande hyllningar både från arbetskamrater och representanter för stadens myndigheter. André är även livligt engagerad i det kommunala livet.

Vaktman Evert Jansson fyllde den 8 jan 1959 50 år. Han anställdes vid CVA den 24 okt 1955. Han har tidigare arbetat ca 25 år som slussvakt vid Hjälmar Kanal- & Slussverks AB.

Plåtslagare Sven Johansson fyllde den 28 febr 1959 50 år. Han kom till CVA den 18 sept 1945. Johansson är lindesbergare och har tidigare arbetat där ca 10 år inom yrket.

Telemontör Carl Lindkvist fyllde den 28 febr 1959 50 år. Han är född i Västerås och har tidigare arbetat vid ASEA ca 20 år innan han anställdes vid CVA den 16 sept 1946.

Förrådsarbetare Hilding Nilsson fyllde den 13 mars 1959 50 år. Han är arbogabo och har arbetat vid CVA sedan 9 juli 1946.

Tvättare Alvar Pettersson fyllde den 15 mars 1959 50 år. Han har arbetat vid CVA på motorverkstaden sedan 3 nov 1947.

F d maskinreparatören James Otterbro fyllde den 4 mars 1959 60 år. Han har varit anställd vid CVA i ca 13 år. Han avgick med pension den 30 nov. 1958.

Vi alla bergtrollsläsare gratulerar våra jubilarer, som på sina högtidsdagar blev föremål för omfattande hyllningar.

1:ste byråingenjör Harry Dahl

slutade sin anställning i Kungl Flygförvaltningen den 31 jan 1959 och tillträdde en befattning som 1:ste byrådirektör i Statens Avtalsnämnd.

Ing Dahl har under många år skött Flygförvaltningens avtalsfrågor.

Vi tacka ing Dahl för de år som vi haft nöjet att samarbeta med honom och önska honom fortsatt framgång på hans nya arbetsfält.

Ingenjör Jarding Karlsson

tillträder befattningen som chef för verktygsritkontoret den 1 mars 1959. Han kommer från Karlskrona, där han arbetar på Marinverkstäderna och L M Ericsson.

Flygdirektör Nils Toll

omplacerades från CVA till F11 som flottiljingenjör den 1 april 1959. Han kom till CVA den 1 nov 1954 och tjänstgjorde som chef för kontrollkontoret och verkstadstekniska kontoret.

Rolls-Royces representant,

ingenjör Stanley Mackie, kommer att placeras vid CVA på motortekniska kontoret, för att vara behjälplig i tekniska frågor rörande Rolls Royces-motorn Avon.

VI HÄLSAR VÄLKOMNA

Telemontör Lars Andersson
Telemontör Rune Jakobsson
Telemontör Bengt Olsson
Telemontör Bengt Alm
Telemontör Lars Wind
Ing bitr Kurt Nordin

Till flygingenjör
av 1 gr

med placering vid CVA har utnämnts arméingenjören C-R Ekblad. Han till-

Engelska spalten

Guest: Who is that awful-looking frump over there?

Host: Why, that's my wife.

Guest: Oh – er – beg pardon. My mistake.

Host (sadly): No, mine.

There's a delicious sense of luxury when one is lying on one's bed and ringing one's bell for one's valet.

– Have you a valet?

– No, but I have a bell.

Judge: You broke into the house – but how did you manage to break the treble safety lock?

Accused: It would be no good my telling you – you would never manage it, it takes years of practice.

Teacher: What is a synonym?

Pupil: It's a word that you can use when you don't know how to spell the one you thought of first.

trädde befattningen den 1 febr 1959 och kommer t v att tjänstgöra som chef för eltekniska kontorets eldetalj. Ing Ekblad kommer närmast från Boden, där han tjänstgjort som stabssignalingenjör vid VI militärområdet.

Pensionsbevis

Det har länge varit ett önskemål att den personal, som blir underkastad pensionsreglementet erhåller ett bevis härpå. Ett formulär har uppgjorts för detta ändamål och kommer att tillställas den pensionsberättigade personalen. Då det fr o m den 1 juli i år gäller nya pensionsbestämmelser, kan en ändring av formuläret bli nödvändig.

Pensionsberättigade är 85 % av den kollektivavtalsanställda personalen vid CVA. Motsvarande siffror för den löneplansanställda personalen är 74 %. Denna uträkning gjordes i samband med uträkandet av den s k avgiftskompensationen för den förhöjda folkpensionsavgiften.

UHF

VI HÄLSAR VÄLKOMNA

Kerstin Blomqvist
Per-Gunnar Emanuelsson
Birgitta Eriksdotter
Aston Fröjdh
Svante Holmberg
Gunnar Johansson
Sigward Malmehed

Styresman *Otto Dahlin* fortsätter här sin artikelserie

24. Åsby gård

När riksdagen år 1942 beslutade att en ny central flygverkstad skulle förläggas till Arboga slutfördes inköp av för verkstad, förråd och flygfält erforderliga markområden. Bland annat köptes Åsby gård i dåvarande Säterbo socken. Gården, som ägdes av godsägare Elis Larsson, hade en areal av sammanlagt cirka 222 hektar, därav cirka 100 hektar åker, 100 hektar skogsmark, 20 hektar övrig mark samt 2 hektar tomt och trädgård. Tillträdesdag blev den 21 augusti 1942.

Gården är ortshistoriskt intressant och det var min avsikt att i detta kapitel berätta om dess öden under tidernas gång. Men jag fann snart att detta hade måst bli en berättelse om *hela* den urgamla byn Åsby och icke enbart om det hemman i byn som utvecklats till den av kronan inköpta Åsby gård. För att hålla mig inom ramen för min artikelserie kommer jag i det följande att endast mycket kort antyda något om byn Åsby i äldre tid och därefter visa avsnitt av kartor från fyra århundraden och till dessa lämna några kommentarer.

Byn Åsby i äldre tid.

Vid CVA flygfälts södra banända låg en vid fältutvidgningen år 1952 bortsprängd bergkulle som sedan gammalt hade namnet Fröberga. På och väster om kullen fanns forngravar som åren 1952 och 1956 utgrävdes och undersöktes av landsantikvarien Sven Drakenberg, Västerås. Gravarna voro bronsåldersgravar, alltså från århundraden kring år 1000 f. Kr. Vid denna tid var nuvarande flygfältet en vik av Mälaren, som då täckte hela slättlandet i Åkerbo härad, bl a där Arboga stad norr om Brattberget nu ligger. Vattennivån i förhållande till terrängen var omkring 12 meter högre än i våra dagar.

Gravarna i Säterbo visar att bosättning tidigt skett vid södra stranden av den nämnda viken; säkerligen funnos byar bl a där Åsby och Hellby nu ligger. Dessa byar utgjorde utgångspunkt för färdeväg mot söder, alltså mot Hjälmaren.

Troligen fanns en offerplats i trakten. Före komministern i Säterbo,

Ernst Hansson, påvisar i sin år 1953 utgivna "Arboga sockens historia" att flera av våra dagars ortsnamn i Säterbo stammar från hednatiden: Odensta (Oden), Fröberga (Freja), Frejas äng, Tors kulle, Hällby och Vallby (dödsriket). Namnet Åsby anser han inte har något sammanhang med asarna utan betyder helt enkelt – byn på åsen, på samma sätt som Säby betyder – byn vid sjön.

Under 1100-talet byggde byborna vid och söder om viken, som då till stor del tack vare landhöjningen torrlagts och blivit odlingsbar, den kyrka som fick namnet Säterbo kyrka. Eftersom kyrkan byggdes vid Åsby finns skäl antaga att denna by var en av de större i bygden och även centralt belägen.

(Arboga Känning) och Bergström (Arboga Krönika) berättar endast om prästbordet Åsby. Om byn för övrigt nämns ingenting.

Från 1600- och 1700-talet finns rikligt källunderlag i häradsrätts-, lagmansrätts- och hovrättsprotokollen. Om man bläddrar i dessa finner man rörande den lilla byn Åsby med sina 6 hemman mängder av tvister om öretal, om åker-tegar, om stängsel, om vägar, om skogsavverkning m m. Tanken faller osökt på Frödings: "Jan Ersa och Per Persa, de höllo aldrig fred".

Här endast ett par exempel.

I en process från 1666 kräver hemmansägare i Åsby ersättning för markskador som uppstått av "den grafven som Cronan låtit grafwa ifrån Hjäll-

Bild 1. Mangårdsbyggnaden Åsby gård.

Foto från 1918.

Under arkivstudier i medeltida handskrifter fann komminister Hansson uppgifter om byn Åsby. Den äldsta var ett testamente av år 1378 i vilket Marta Siggesson bland annat skänker en gård Åsby invid Arboga till sin man Birger Ulfsson. I 1400- och 1500-talsarkiven finnes handlingar om Åsby; huvudsakligen om prästbordet. År 1546 började registreringarna om Åsby i Jordboken.

Arboga krönikeskivare Lohman

maren nordan åts Arboga Åhn". År 1777 och 1778 skedde storskiftet och detta gav givetvis upphov till tvister; storskiftet togs upp så sent som 1826.

Efterhand som århundradena gingo skedde stora förändringar med byn Åsby. Ägofördelningen ändrades, den gamla bebyggelsen revs med få undantag och en ny kom till. Den äldsta handlingen i vilken jag sett namnet *Åsby gård* är från 1827.

← Bild 2. Byn Asby år 1690.

Bild 2 visar ett avsnitt ur en karta från år 1690. Från denna karta har även hämtats följande uppgifter om byns bebyggelse. Numren överensstämmer med beteckningarna på kartan.

1. "Sätterbo Kyrkia."

2. "Är ett gammalt Crono-Hemman a 8 öresl anslaget till Prästebord, hwilket sine egor för sig sielf afbretat nyttiar och innehafwer."

3 och 4. "Tvenne af Sal. Herr Christof Ludvich Raschs Arvfingar till Kongl Majt och Cronan i ärsättning med innevarande 1690 Ahrs Ränta, afstådda hemman emot åtskilliga Abballienerade Cronogods i Upland."

5, 6 och 7. "Trenne Frälsehemman a 5 öresl Wällborne Herr Gustaf Reuter tillhörige."

8. "Klåkare Stugan."

9. "Kyrkiewachtaren."

10. "Krogen vid Arboga An belägen."

Till vad kartan berättar vill jag lägga:

Av intresse är den enkla teckningen av kyrkan med hög tornspira och ingång från sydsidan. Enligt Ernst Hansson i Arboga sockens historia revs spiran år 1781 och södra ingången igenmurades år 1796.

Byn Asby bestod alltså av 6 hemman: 2 krono (3 och 4), 1 krono - prästebord (2) samt 3 frälse (5, 6 och 7). Reuter, som ägde hemmanen 5, 6 och 7 var ägare även till Reutersberg (Munkeboda), där han troligen var bosatt.

Gården Nr 3, Norregården, är den som närmast sammanhänger med våra dagars Asby gård.

Krogen (10) som låg på Norregårdens ägor var den krog som jag nämnde i kap 23 (Bergtrollet nr 2/1958).

← Bild 3. Byn Asby år 1758.

Bild 3 är ett avsnitt ur en karta från år 1758. Den visar gårdarnas lägen och hur deras bebyggelse var ordnad. Även denna karta är försedd med data bl a följande:

A. "Norra Hemmandet I varit Herr Magnus Flemmings frälse uppgifvet i ärsättning för abatienerade gods uti Upland, - - -, står i Chartor och Jordböcker oförändrade för 6 öresland."

B. 1 Crono, varit af samma beskafhet som Litt A - - - i Jordboken för 4½ öresland.

C. "1 Hemman frälse, detta tillika med de 2ne följande varit af gammalt Herr Gust. Reuters och tillhörigt Ryttmästaren och Riddaren Vählborne Herr Jacob Danquart Liljeström, hvarpå i Jordboken intet öretal finnes."

D. "Är det 2dra frälsehemmandets hustomt."

E. "Det 3dje frälsehemmandets Dto."

F. "Crone, av gammalt kallade Kyrcko Landbo Hemman varit sedan 1582 kyrckoherden uti församlingen till stam."

G. "Kläckare Stugan."

I förteckningen över "Ängs Tegar Öster om Hjelmare Graf" finner man:

I. "Grafkrogen - - - Cronogårdarna här i Asby tillhörig."

II. "En Do Tomt hwarpå Frälset äger en Krogbyggnad."

Till vad kartan angiver vill jag tillägga:

Kyrkan har tecknats på samma sätt som på 1690 års karta. Läget av den västra nu rivna medeltida stigluckan i kyrkogårdsmuren är angivet.

Av bygårdarna är det A, Norregården, som utvecklats till Asby gård.

Utmärkande för hela byns bebyggelse är *kringbyggda gårdar*. Norregården (A) har två nära varandra liggande sådana gårdar: en bostads- och en ut-husgård.

Enligt den del av kartan som visar kanalmyningen fanns på östra kanalsidan mellan Kungsörsvägen och Arbo-gåån inte mindre än 9 byggnader, därav 2 krogar.

Bild 4. Asby gård år 1849. —————>

Nu har stora förändringar skett. Byn har helt förändrats och Norregården har blivit Asby gård.

Genom köpebrev av den 19 januari 1818 försålde C F Stjerneld och hans hustru Lovise von Ehrenheim Krono skatte rusthållet Asby No 125 om tillsammans 10½ öresland tillsammans med lägenheterna Grafkrogen, Slokjern och Odensta för 8000 Riksdaler Banco till "Commissions och Enskiftes Landtmätaren Adolph Ulric Pihlstrand och dess Fru samt barn och arvingar". Det var de hemman som på 1758 års karta betecknats med A och B som Pihlstrand köpte. Frälsehemmanen C, D och E ägdes vid denna tid av "Herr Capitainen och Riddaren J. J. Dankvardt Lilljeström" på Reutersbergs säteri.

Pihlstrand var tydligen en synnerligen aktiv man. Under de första 8 åren efter tillträdet byggde han om så gott som hela gården. År 1827 skriver han i en tvistefråga med en granne att det läser knappast i länet finnas några skattehemman som på så kort tid och till den grad påkostats och förbättrats som hans. Kostnaderna härför uppgick till lika mycket som inköpssumman.

De stora ombyggnaderna av gården under 1800-talets första hälft framgår av kartan bild 4. Om *hela* nybyggnandet skett av Pihlstrand är mig dock obekant men synes troligt.

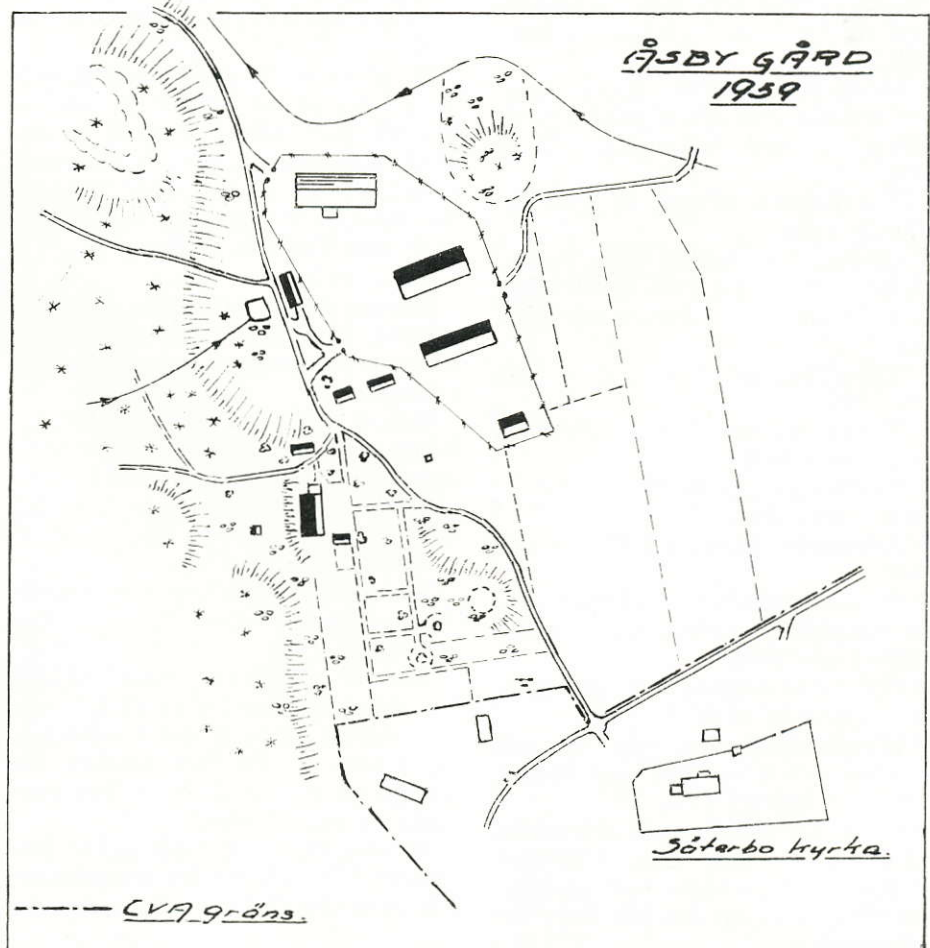
Bild 5. Asby gård år 1959. —————>

Jämförd med år 1849 är den äldre bebyggelsen i stort sett till det yttre

lika men efter Kronans tillträde år 1942 är användningen en annan. Då den odlingsbara mark, som icke utnyttjats för flygfältet, utarrenderats utan byggnader har ladugården med höskulle, loge, sädesmagasin m m iordningställt som förråd. Själv hyr jag sedan 1

januari 1945 mangårdsbyggnaden som bostad. Av de byggnadsförändringar som skett på gården mellan 1849 och 1942 vill jag nämna följande:

● Under slutet av 1800-talet flyttades 2 statarbostäder till "Slätten", väster om mangårdsbyggnaden.

"Följ med oss" på fiskefärd

Kl 6 på söndagsmorgonen den 1 mars kämpade en tapper skara sig fram över Hjälmarens is. I mörkret och snålblåsten halkade den lilla skaran fram mot en liten holme ute i isriket utanför Räfsvik.

Från abborre till abborre gick budet: Norra Hjälmarens Fiskeförening förbereder storslakt - rädda sig den som kan.

Och budet talade sant, ty i gryningsljuset kunde snart urskiljas Birger Ahlms skräckinjagande profil, Olle Ahlins sydländska gester och Pim-Poms maskulina gestalt.

När elden under den medförda grillen flammade upp och innehållet i den första av de tjugo kaffepannor som skulle komma att kokas under dagen fördelats, mönstrade Birger sin skara och upptäckte att även angelmetespecialisten Brewitz deltagit i isvandringen samt talade: Minns go vänner att

• Torpen Hemmet och Stensäter revs 1941; Talludden var rivet tidigare. Av Åsby gårds torp står 1959 endast Våsterängstorpet kvar.

• År 1918 tillbyggdes mangårdsbyggnaden av dåvarande ägaren, godsägare Emanuel Bergström så att den blev dubbelt så bred. Den gamla byggnaden med sin fasad mot gårdsplanen bibehölls.

• Mangårdsbyggnadens norra flygel revs omkring 1915 och en mindre gaveltillbyggnad med köksingång tillkom 1938.

Efter Kronans tillträde år 1942 har följande skett:

• Gårdsmedjan i backen väster om nuvarande garaget revs 1946. Smedkubben med sitt fäste för oxhornet står ännu kvar.

• Vagnslidret på logens södra sida revs 1946.

• Tvättstugan som låg strax väster om garaget revs 1946.

• Tvättstugan som låg strax väster om garaget revs 1946.

• Arbetarebostäderna vid Slätten revs 1946.

• En arbetarebostad omedelbart norr om mangårdsbyggnadens ved- och förårbod revs 1946.

• Ny förrådsbyggnad för dåvarande CFA uppfördes 1948.

• Mangårdsbyggnaden, som var helt omodern, erhöll wc 1950 samt centralvärme och badrum 1954.

• De enda byggnader, som av kartorna att döma står kvar sedan 1700-talet, är mangårdsbyggnadens mot gårdsplanen vända del samt den lilla södra flygelbyggnaden.

vi har i dag genom "Följ med oss" inbjudit våra arbetskamrater att med barn och blomma ta del av vårt fritidsnöje. Må det därför vara vår plikt att se till att gästerna trivs,

att intet i pimpelmetningens svåra konst hålles fördolt,

att erinra den intresserade amatörfiskaren om att vår förening har bildats för att skapa ordning och reda i söndagsmetarnas förhållande till yrkesfiskarna här vid Hjälmarens,

att föreningen arrenderat utfartsväg och strandrätt här vid Räfsvik för att underlätta för våra medlemmar att komma intill fiskevattnet,

att vi hälsar nya medlemmar hjärtligt välkomna,

att - kaffepanna nr två är färdigkokt fyllde Olle i och föreningens ordförande avrunda sitt manande tal med ett helsvenskt - Hurra!

Så där kan man åtminstone föreställa sig att en del av förberedelsearbetet gått till, för när vi som var nyfikna på amatörfiske, kom upp till Hjälmarens, ersatte "den tappra lilla skaran" med all sin vänliga hjälpsamhet en tyvärr frånvarande sol.

En massa nyspettade hål väntade på våra "blänken" och tjugo angeldon väntade på att få fjädra sig över nyfångade gäddor.

Det enda som inte väntade på oss var fisk - konstigt nog - för Birger påstod bestämt att föreningen planterat ut några tusental yngel extra för vår skull.

De på väl synlig plats uppställda priserna - en bil och två TV-apparater - sporrade dock många att med väl avvägda armrörelser försöka locka firren på pilken. Och si! För en del lyckades det. Bilen hemfördes (alt. hemkördes) av 9 åriga Torbjörn Lindberg.

Gissa om han var stolt.

Eriksson på 271 och Molin på motor behöver bara skaffa TV-antennor - resten av utrustningen fraktade de hem i triumf.

Och vi andra; vi som berättar om fisken som var för stor för att komma upp genom den lilla pimpelvaken - vi prisar Olle Ahlin som serverade grillad korv och svart kaffe på löpande band.

Sjön suger som ni vet.

När sen solen bröt fram och skapade det verkliga vårvädret blev trevnaden fullständig.

Tänk Er själv: Barnen åker skridskor, far ordnar veckans behov av fisk och mor skaffar sig en klädsam solbränna. Ett fritidsnöje där hela familjen får avkoppling från vardagen - kan man tänka sig något bättre?

Vi som fick vara med tackar föreningen NHF för ett bra arrangemang och en trevlig söndag på Hjälmarens is.

Kaj.

Årsmöte med färg

När Birger Ahlin den 11 mars kl 1930 slog klubban i bordet kunde han konstatera, årsmötet var besökt av drygt sjuttio medlemmar. I sitt hälsningsanförande erinrade Ahlin om de under verksamhetsåret bortgångna medlemmarna Olof Lundquist och Eric Hasselbohm. I slutorden yttrade Ahlin: "och framförallt skola vi minnas dem som genompraktiga kamrater och fina människor". Mötet hyllade de bortgångna med en tyst minut.

Årsmötet fortsatte med val av ordförande för mötet och Henry Jersby fick förtroendet att leda förhandlingarna. Sedvanliga styrelseval företogs och förhandlingarna förlöt friktionsfritt. Ett litet meningsutbyte uppstod mellan bl a Stellan Bolin och Skoglund om hur det skulle förfaras med den avgift som tidigare har inlevererats till understödsfonden.

Vid mötets avslutning tog den återvalde ordföranden Birger Ahlin till orda och kallade fram Eskil Östlund, Kurt Hjertén, Axel Nilsson och Sigvard Malmed, vilka varit medlemmar i FCTF i 25 år. Ahlin tackade dem för det arbete, som de hade nedlagt, för det pionjärbete, som vi senare dagars medlemmar skall försöka fullfölja till avdelningens båtnad. Veteranerna hyllades med blommor och Eskil Östlund tackade för den vänliga uppvakningen samtidigt som han erinrade om hur det var vid starten för 25 år sedan. Med dessa ungdomliga veteraner på podiet avslutades årsmötet.

Efter mötet samlades ånyo medlemmarna i Rotundan för en stunds underhållning. Nu hade deltagarantalet åkt i höjden, beroende på att medlemmarnas anhöriga hade inbjudits. Vera Edwardsson, Lisbeth Wahlén, Irene Lindström och Inger Ahman visade med verklig brio vad årsmötet har att bjuda i klädväg. Normans hade välvilligt ställt till förfogande en stilig vårkollektion. Hattarna kom från Nya Modeaffären och vann också de publikens gillande. Mannekängerna svävade fram under rytmisk ackompanjemang av The golden carbon bridge orkester (Roland Jansson och Stickan Jäderlund).

Lasse Erntsson gav oss prov på hur B-kornett spelas i de högre kretsarna, och Sölve samt hans flickor fick bifall för sitt framträdande med Bror Möllers Arbogavals. Karin Nyström och Jan Källberg fick sedan kämpa om titeln "1959 års rullskridskomästare". Lyckligtvis slutade kampen oavgjort sedan Källberg lyckats få av sig en skridsko. Klang och jubelavslutning!

ALW

F 4 – vår nordligaste jaktflottilj

Flottiljingenjören, fld H. Enderlein

När 4 flygkåren uppsattes på Frösön den 1 juli 1926, skedde detta på en plats med gamla militära traditioner – Frösö Läger. Genom Karl XI:s indelningsverk förändrades 1685 Jämtlands infanteriregemente till dragonregemente, som dock ej var beridet. 1685 mönstrade Karl XI regementet under tre dagar på Frösön. Året därpå anslogs Kråkstads hemman till övningsplats för regementet genom kungl brev. Till en början kallades övningsplatsen Kråkstads Läger omväxlande med Frösö Läger. Det senare namnet blev så småningom det enda brukliga. Planeringen av övningsfältet skedde under ledning av regementets chef, överste Carl Hård af Segerstad. Enligt traditionen skulle översten ha låtit manskapet bära bort stenarna, varav en del av övningsfältet var fyllt, i sina kappar. Rotehållarna skulle ha klagat hos konungen över att manskapets kläder skadats härav och Hård blivit dömd till 2000 dalers böter. Till minne av den nitiske chefen restes år 1690 en sten, den hårdska stenen, som fortfarande finnes att beskåda. Regementsmötena på den nya övningsplatsen ägde rum på eftersommaren och varade i regel en halv månad. Exercis och fälttjänst övades flitigt, och till varje knekt utdelades 8 skarpa och 16 lösa skott.

I samband med Karl XII:s krig byggdes försvaret av Jämtland ut, bl a upp-

fördes 1710–13 en skans, Kronstads skans, på det ställe, där nuvarande fotodetaljen ligger. Av denna skans finnes numera inga rester. Däremot kan man fortfarande iakttaga sträckningen av den betydligt äldre Frösö skans från början av 1600-talet, belägen vid Kungsgården, flottiljchefsbostaden. Denna Frösö Kungsgård hade "urminnes varit på gamla skansen och av de danske fogdarne brukad och kultiverad." Efter 1645, då landet kom under Sveriges krona, brukades egendomen av kommandanterna på Frösö skans. År 1671 flyttades alla användbara hus från skansen, som antagligen fått förfalla, till ungefärligen det ställe där Kungsgården nu står. Den senaste flyttningen skedde någon gång under senare delen av 1800-talet. Åren 1910–26 förvaltades såväl Kungsgården som Frösö läger av Remonteringsstyrelsen, som här drev Frösö remontdepå.

Från lägertiden finnas flera byggnader bevarade, som fortfarande utnyttjas inom flottiljområdet, såsom tre enplans baracker, en tvåningsbyggnad, där bl a uoffmässen är inrymd, samt gymnastiksalen.

Av minnen från forna tider finnes ännu ett värt att nämna, nämligen Frösö kapellruin från 1100-talet. Den befinner sig strax intill banände 12. På grund av läget har man ej kunnat låta

någon del av grunden, det enda som fanns kvar, att sticka upp ovan marknivån. En restauration ägde rum för några år sedan, varför den besökande nu kan få en uppfattning om grundens sträckning.

Chef för Kungl Jämtlands flygflottilj är överste C O Hugosson. Från att tidigare ha varit mycket aktiv inom segelflyget har översten sedan 1947 tagit befälet över ett jaktförband. Av överstens fritidsintressen, tävlingsbridge och golf, har det senare givit upphov till ett bestående minnesmärke, nämligen Frösö golfbana, en av de vackrast belägna banorna i landet.

Flottiljens, eller rättare flygkårens, första chef var överste G von Porat.

Kårens flygmateriel bestod till en början av några S 21, som användes både som land- och sjöflygplan. Förutom fältet fick kåren nämligen en sjöflygstation i den skyddade Kungsgårdsviken mellan ön och Bynäset. Kåren var i detta skede närmast avsedd såsom spaningsförband. Två år senare kompletterades den med Drontrar, E2 och A4, avsedda för eskort- och attackuppgifter. 1930 moderniserades flygplansparken med S 6:or.

Hösten 1934 bytte flottiljen chef, då överste E G Gärdin tillträdde. Denne avlöstes efter tre år av överste E Tornberg och samma år blev flottiljen ett lätt bombförband med B4 som offensivt vapen.

Året efter andra världskrigets utbrott försvann de "dubbeldäckade" krigsflygplanen från Frösön. Nu var det dags för B5 att göra sin entré. Flygplansnickarna hade spelat ut sin roll och plåtslagarna togo vid. Det första svenska flygplanet, B17, kom våren 1943 och samma sommar övertog överste B G Bjuggren befälet. Vid denna tid blev behovet av ett lämpligt beläget övningsmål för störtbombarna akut. Såsom idealisk för detta ändamål bedömde översten en liten ö i Storsjön, belägen några km utanför flottiljen. Men med de första bomberna utbröt en storm kring Storsjön. Det var inte bara en socken som kände sig våldförd – den lilla ön utgjorde nämligen gemensam gräns för fem...

Med den nuvarande flottiljchefens tillträde 1947 genomgick flottiljen en ny metamorfos och blev jaktflottilj. Stört-

När vårsolen börjar värma, gör man gärna en fjälltur.

*Chefen för F4
Överste
C. O. Hugosson*

bombarna fingo lära om och trivdes så småningom väl med att tygla sitt nya flygplan, J26 Mustang. I många år svarade Merlin-motorernas dova brum vid varmkörningen på marken och under övningarna i luften för ljudsensationserna på Frösö. Men år 1953 kom något alldeles nytt – jetmotorernas ilska tjut. Det var J28 Vampire, som anmälde sig, och med den en genomgripande ny teknik på alla områden inom flottiljen. Efter tre år fick F4 ånyo ett helsvenskt plan, J29, som nu gör utmärkt tjänst, särskilt under vinterförhållanden.

Såsom Sveriges nordligaste jaktflottilj har F4 en del problem att brottas med som äro mindre eller kanske helt saknas på sydligare breddgrader. De klimatiska förhållandena vintertid äro tidvis mycket ansträngande, icke minst för personalen i stationstjänst. Både kyla och snö samverka till att försvåra denna tjänst. Dock har den avsevärt underlättats med jetmotorernas intåg i flygvapnet. Det är icke ovanligt att snöröjningstroppens materiel vintertid kan få arbeta oavbrutet under 14-dagarsperioder. Den alltmåra förbättrade utrustningen har emellertid även här medfört ett lättare arbete. Vad speciellt avd VI avundas de sydligare flottiljerna är de korta kommunikationslederna till centrala verkstäder och centrala förrådet, vilket medför korta transporttider och lätthet att få personlig kontakt. Hur mycket detta betyder för tjänsten förstår man nog ej förrän man upplevt det.

Vid en beskrivning av F4 kan man inte förbigå ambulanstjänsten. Redan under första vintern av 4 flygkårens existens uppkom önskemålet att med flyg möjliggöra transport av sjuka från trakter med dåliga vägförbindelser. Genom överste v Porats energiska arbete lyckades kåren till en början få två S21 "modifierade" för ambulanstransport. Det ville till god hälsa att vara sjuk i dessa plan, var överstens omdöme. S21:orna ersattes så småningom med S6:or och det dröjde ända till sensommaren 1933 innan det första "riktiga" ambulansplanet, en Junkers W34, kom i tjänst vid förbandet. Denna flögs till oktober 1938, då ett svårt haveri inträffade. Ambulanstjänsten sköttes en tid härefter med Junkers F13. 1941 hade flottiljen åter en Jun-

En gäst från fjället besöker flottiljen.

kers W34 i tjänst, som 1951 utbyttes mot en Noorduyn Norseman Tp 78, vilken gjorde en god insats ända till ambulanstjänsten övergick till civila företag sommaren 1958. Under sin existens hann F4 ambulans utföra 540 ambulansflygningar. De äro redovisade i ambulansjournalen. Med sina knappa notiser om flygningar på lägsta höjd i fjällvärlden i dimma eller snöyra, med svårt sjuka människor ombord, vilka till varje pris snarast måste under effektiv behandling, utgör denna journal

ett monument över det osjälviska tjänandet.

Kungl Jämtlands flygflottilj ligger i en av Sveriges vackraste trakter. Banan befinner sig 70 m över Storsjöns yta med utsikt mot den jämtländska fjällvärlden. Detta panorama ändrar ej blott utseende med årstiderna utan växlar från timme till timme med belysnings- och väderleksförhållandena. Närheten till den orörda vildmarken gör flottiljen till ett eldorado för den fiske-, jakt- och naturintresserade. Vintertid kan man efter en timmes bilfärd hamma i gränsen till fjällvärlden, där den öppnar sig för milsvida skidfärder.

—//—

KILOPOND — Jet-kraftens måttenhet

Jet-motorernas dragkraft uttrycks i kilopond, som är måttenheten för kraft precis som kilogram är måttenheten för vikt. För att förvandla dragkraft i kilopond till hkr måste man multiplicera kilopondtalet med den aktuella hastigheten i m/sek och sedan dividera med 75.1 hkr=75 kilogrammeter/sek. SAS Caravelle jet har två motorer på tillsammans 10 500 kp. Detta skulle, vid en hastighet av 750 km/tim, motsvara en effekt av ca 28 000 hkr.

—//—

Överträffat i realism

- Kapten, i går camouflerade vi alla kanonerna.
- Det är bra, får jag se dem.
- Kapten, vi har inte kunnat hitta dem i dag.

Vid F4 finnes personal, som varit med vid 4 flygkårens uppsättande, så t ex denne glade tyghantverkare, Erik Rahm, numera 1 verkmästare vid flygverkstaden.

En vinterpromenad...

Med. Dr. G. Bergqvist

Meterdjupt ligger snön över fälten och skogsbackarna. All flyttblockens och stenarnas kantighet har modellerats om till mjuka svepande linjer över hela landskapet. Endast de snöbegravda gärdsgårdarnas stödstoppar sticker upp ovan snön och skapar ett avbrott. Till och med granarna är vita, men den mörkt gröna färgen skymtar under snösjoken, som genom dagsmejan och kylan frusit fast vid grenarna. Lövträdens kala, stela gafflar med sina kvistbollar i spetsarna strävar mot himlens oändliga blå. Asp- och björkslyn tecknar etsnålsvassa mönster mot den ljusramp som solen skapar. Enstaka ekars urtidsknotiga former ger massivitet och speciell karaktär åt någon kulle i det vita. Över det rena, lätt i blått stötande snötäcket, går mattare stråk. Det är hararnas furageringsvägar. Dessa spolierar kristallernas glans så att man ser stigar på långt håll. Här och var har låga aspkvistar eller några enbuskar lämnat ett sparsamt bidrag till den hungriges måltid. Rävspåren slingrar sig ut och in bland skogskantens träd. Genom uppgrävda myrstackar eller fjäderresterna efter någon fågel, kan man se hur nattens sökande efter föda har lyckats. Inne på ett hygge med växande ungskog har älgen sitt matbord och hans näring erbjuder inga problem. Men de smalbenta rådjuren har det beky-

mersamt i den djupa snön. Hur kan de förflytta sig och hur kan de skaffa någon föda? På buskarnas läsidor där genom vindens arbete snön ligger mindre ljup, har rådjur sparkat sig ned till marken och hittat några strån av fjolårsgräset. Här och var har knoppar av olika buskar tjänat som föda. På därför lämpliga platser har foder lagts ut för det vilda, klöverhö åt rådjur och harar och för fasaner avrenssäd och boss.

Allt är stillhet och vitheten gnistrar och glimmar i solskenet. Plötsligt syns någonting därborta i den av spröda björkbuskar och långa raka aspar bevuxna kullen. Det är inte en rörelse, snarare är det en avstannad rörelse, som gör att blicken dras till det avsnittet i landskapet. Två rådjur avtecknar sig mot den bleka vinterhorisonten. Solens strålar och den tunna luften ger glasklarhet åt bilden – vit vithet med azurblå skuggor av de trådsnåla träden och de brunrå, smäckra djurens relieffer. Andedräkten ur näborrarna kan skönjas som lätta moln och visar, att de om skulpturer påminnande djurbilderna har liv. Plötsligt som om impulsen till flykt uppstått hos båda samtidigt, tar rådjuren ett par språng mot skogskanten och i sprutande snöslöjor är de försvunna.

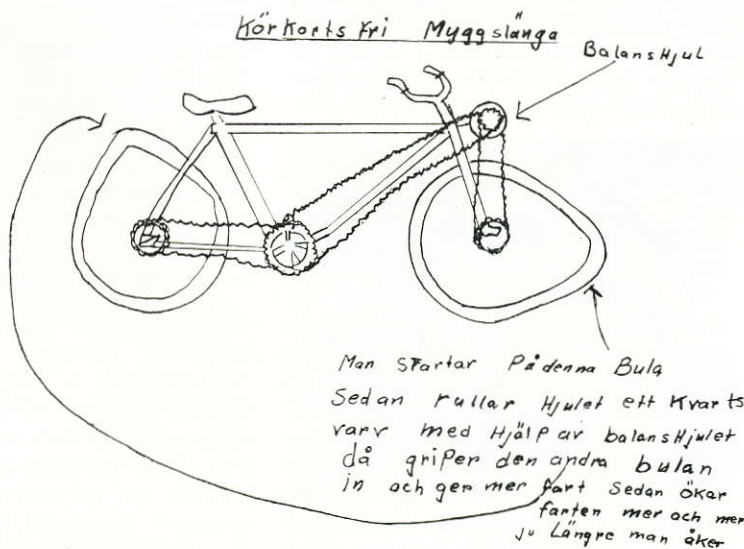
Efter en vandring, där varje steg

sjunker meterdjupt ned, ser man mot horisonten en rand av den gula fjolårsvassen. I förgrunden några av lövträd glest bevuxna holmar. I de två närmaste finns tät markvegetation av enbuskar och låga granar. Där finns foderplatser för fasaner. Harspåren löper som vägar mellan holmarna. I ett underfundigt mönster drar rävens nattliga tassavtryck pärlband över snöfältet. Älgens klumpiga pulsande har brutit ett brett spår, som på ett nästan brutalt sätt skär sönder den släta ytan. Småfågeln i skogsrandens buskar har en vårlåtsliknande ton i kvittret. Det är solen som lurar dem att tro på snöviterns snara slut. Ett brungrått nystan rullar snabbt över skarsnös vita matta bort mot skogen – en hare som skrämdes upp ur sin lega.

Runt fasanernas foderplats är snön nedtrampad av fågelspår och lurande rävtassar. Småfåglar av alla de slag, nötskrikor och koltrastar, harar och möss, ja, till och med rådjur förser sig från fasanernas bord. Under studiet av olika spårstämplar lyfter en fasantupp med smattrande vingar från en närbelägen buske. I en färgsprakande kurva tecknas så en elegant parabel mot himlens ljusa blå – ett japanskt träsnitt med de slanka trädspirorna som sammanhållande faktor.

Förslag till

EVIGHETSMASKINEN

Lasse Kling Avd 280 CVA

GENIAL UPPFINNING

Företagsnämnden har haft nöjet mottaga ett förslag till en evighetsmaskin – ett problem som stått olöst genom tiderna. Det är ynglingen Lasse Kling, avd 280, som står som förslagsställare. Förslaget har givetvis tagits upp till prövning i vanlig ordning inom företagsnämnden. Huruvida några försök gjorts med denna maskin, som av Kling döpts till "Körkortsfri Myggsång", är inte känt. Någon längre sträcka vågar man sig väl inte på då farten enligt uppfinnaren ökar mer och mer, ju längre man åker. Överljusfart torde då uppnås ganska snabbt.

Ing Kropp i granskningsnämnden framhåller för Bergtrollet, att man inom företagsnämnden är glad över förslaget, men att man naturligtvis skulle vara ännu gladare över förslag med mera direkt produktionsfrämjande verkan.

Omskolning och vidareutbildning

I höstas, närmare bestämt den 1 sept, startade vid CVA en omskolningskurs av mekaniker till montörer. I kursen deltog 14 elever, företrädesvis personal från nitarverkstaden. Kursen, som omfattade ca 900 timmar, avslutades den 30 jan 1959 vid en kopp kaffe och tårta på mässen. Såväl elever som lärare var belättna med kursen och det goda resultat, som den givit. Eleverna har under hela tiden visat ett mycket stort intresse. I kursen har deltagit:

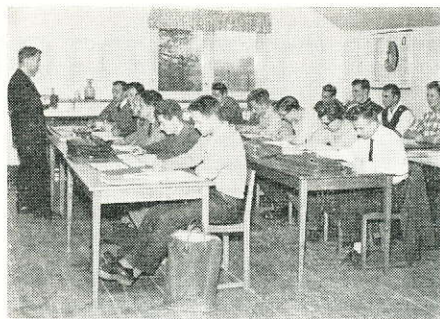
Sten Bergren
Sven Björklund
Knut Byström
Gunnar Eriksson
Stig Hermansson
Karl-Bertil Johansson
Allan Karlsson
Arne Karlsson
Arvo Karlsson
Holger Larsson
Bertil Lindström
Gunnar Rystedt
Ingvar Vadstedt
Karl Davidsson

Elkursen matematikprov. Ingvar Wadstedt, lärare Holger Mörk och Arvo Karlsson.

Den 13 dec 1958 avslutades kursen för vidareutbildning av montörer till radiomontörer. Den hade då pågått sedan den 1 sept 1958. I kursen har deltagit:

Arne Bergström
Holger Eriksson
Lennart Fogelberg
Hans Holmberg
Elmer Johansson
Anders Karlsson
Olof Larsson
Sven Nilsson
Åke Nilsson
Ove Sjögren
Ingvar Söderholm
Inge Ward

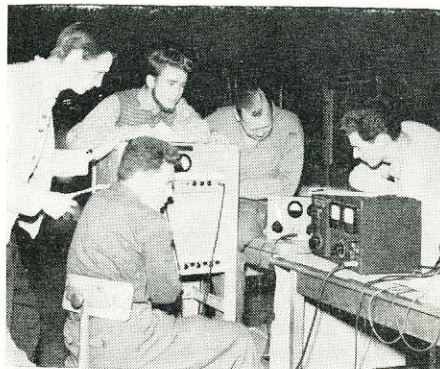

Radarkursen elektronik.

Måndagen den 2 febr 1959 sattes punkt för denna gång för den kursverksamhet, som påbörjades i höstas. De elever, som deltog i radarkursen, återkom till CVA den 30 jan efter 3 veckors utbildning på FRAS. I denna kurs har deltagit:

Knut Andersson
Per Andersson
Rolf Billström
Erling Eliasson
Stellan Eliasson
Thure Englund
Rolf Gustafsson
Torsten Hedlund
Ingvar Henriksson
Hans Holmgren
Bengt Kjellberg
Arvid Larsson
Lars Lindén
Gunnar Molander
Rolf Norgren
Owe Öhrn

Även samtliga elever i radio- och radarkursen har visat sitt stora intresse för utbildningen. Jag framför än en gång mitt tack till både lärare och elever för det arbete som nedlagts på denna utbildning. Jag hoppas att Ni framdeles, när Ni helt kommer in i de nya arbetsuppgifterna, skall känna att Ni har nytta av vad Ni lärt Er och att Ni kommer att trivas med de mera komplicerade arbetsuppgifterna. Vårt önskemål är, att Ni nu när Ni kommit igång med att läsa fortsätta på egen hand genom korrespondensstudier. Vi skall höra av oss och lämna förslag på lämpliga korrespondenskurser. Tag gärna kontakt med herr Ericsson på per-

Radiokursen. Från kameran: Olof Larsson, Inge Ward, Anders Karlsson, Holger Eriksson och Lennart Fogelberg.

Eleverna har ordet

Lördagen den 31 januari avslutades den omskolningskurs, som pågått i jämnt 5 månader, där omskolning skett från den mekaniska till den elektriska linjen.

På lördagsförmiddagen bjöd företaget på kaffe och tårta på Mässen. Inbjudna voro även sektionscheferna på el-sidan. Öi Högfeldt tackade kursdeltagarna för det stora intresse och den energi, som visats, och hoppades på lika goda resultat, när kunskaperna nu skulle om-sättas i praktiskt arbete.

Kursens "älderman" G. Rystedt tog sedan till orda och frambar kursdeltagarnas tack till företagsledningen. Han framhöll vilken stor förmån det varit att få deltaga i denna kurs och menade att det goda resultatet inte bara var kursdeltagarnas förtjänst, utan till mycket stor del fick tillskrivas de skickliga lärarna.

På kvällen samlades vi på Hotell Arboga och avåt en mycket läcker supé. Knut Byström välkomsttalade på vers och vände sig speciellt till de inbjudna lärarna, som rosades och risades. Sedan alla försett sig från smörgåsbordet tog Davidsson till orda och tackade för det utmärkta kamratskap, som varit rådande under hela kurstiden, samt utbringade en skål för fortsatt kontakt mellan lärare och elever.

Efter det laxen avsmakats förde Mörk lärarnas talan och framhöll att det varit enbart ett nöje att vara lärare för denna kurs och hoppades att kontakten icke skulle brytas för att kursen nu var avslutad.

"Rektorn" P. O. Olsson tackade å de inbjudnas vägnar för god mat.

Vid kaffet och cognacen var det så Bertil Lindströms tur att i ett högstämt tal tacka lärarna för deras insatser att skingra elektricitetens mysterier.

Davidsson framförde sedan kurskamraternas hyllning till "äldermannen" Rystedt för hans utmärkta studieprestation och överlämnade prestationspriset - en grogg.

När det så efter många timmars angenäm samvaro med allsång och goda historier var dags att skiljas, var allmänna meningen den, att vi skulle träffas på nytt om några år.

C. D.

sonalkontoret om Ni vill fortsätta att läsa.

Vi har vissa planer på att fortsätta utbildningen av telemontörer, då vi fortfarande har behov av sådan arbetskraft. Först på programmet står då utbildning av radiomontörer till radarmontörer. Eventuellt kommer vi även att erbjuda några mekaniker omskolning till elmontörer. Ah.

De va livat på 280

Alla kommer väl ihåg att det spöregnade kl 5 på morgonen sista lördagen före jul. Nej, alla kommer inte ihåg det – inte vi, som var med på 280:s Lucia-fest. Vi kommer bara ihåg det glada och stämmingsfulla från denna morgon!

Vi samlades på Mässen. Julgranens ljus tindrade och ljus fanns det också på borden.

Fem riktiga tomtar – det var Gustaf Fritz och det var Arne Carlsson och det var Sune Pettersson och det var Folke Sjökvist och så var det Kalle Raattamaa – med riktiga instrument spelade upp marschen Under tretungad flagg. Om någon eventuellt fortfarande hade vilat kvar i Morpheus armar, så var han nu absolut klarvaken.

Det var också på tiden, ty nu tågade Lucia in med sina tärnor. Luciasången gav oss den rätta stämningen, vilken ytterligare förhöjdes genom soloframträdanden av tärnorna. Ing-Marie Hedqvist sjöng med sin klara stämma "Gläns över sjö och strand", Britt-Marie Thörnqvist läste en dikt och så sjöng Gun Gunnarsson och Ulla-Britt Lewin "Stilla natt".

Det var dags för chefen för avd 280, Arne Norberg, att hälsa välkommen och förrätta kröningen av "Hallens vackraste Lucia 1958". Tärnorna kröntes till "Riddare av Nordtärneorden" och samtliga behängdes med säreget vackra smycken – svarta hjärtan i järnkedjor. Norberg fullgjorde sitt kröningsuppdrag med grandessa och han känner tydligen sina flickor väl, ty han framhöll, att Hallens alla flickor hade hjärtat på rätta stället.

När kaffet, lussekattorna och allt annat gott avnjöts, bjöds på underhållning av skiftande slag. "Hallens filiharmoniska" underhöll med musik och Hallens flickor sjöng en av Maj-Britt Larsson författad nidvisa om Hallens

Fem glada gossar: Georg Jacobsson, Göte Örnefur, Set Dimborn, Karl-Arvid Hjärpe och Georg Zetterlund.

Lucia-paraden: Britt-Marie Thörnqvist, Astrid Nystedt, Maj-Britt Larsson, Carita Danielsson, Gun Gunnarsson, Ulla-Britt Lewin och Ing-Marie Hedqvist.

Chefen för avd 280, Arne Norberg, kröner 1958 års Lucia – Carita Danielsson. I bakgrunden Astrid Nystedt och Maj-Britt Larsson.

manliga invånare. Det blev en extra applåd åt författarinnan. De glada skratten klingade friskt, när Norberg berättade Albert Engström-historier, och det verkliga jublet bröt ut, när Bengt Palmqvist, som tydligen hade försovit sig, hälsades av flickorna med ett rungande "God morgon Palmqvist" just då han sökte smyga sig fram till kaffebordet. En avdelning ur Hallens manliga besvarade flickornas nidvisa med en ljuvlig sång. Det var Raattamaa, Fritz, Hemryd, Sune Pettersson, Ingvar Gustafsson och Gunnar Persson som fick våldsamma applåder.

Rolighetsministern Börje Klotz skojade friskt med omgivningen i sin telefonsketch, varpå Gun Gunnarsson och Astrid Nystedt sjöng en vacker visa om chefen och hans bil. Chefen tyckte då att det var dags med några avslutningsord, ty klockan började gå på sju. Norberg påminde om den första Luciafesten i Snickarbaracken och frågade sig, hur det skulle bli nästa år. Han talade också en del allvar om arbetet och ställde till sist den förhoppningen, att den goda andan inom avdelningen skulle leva kvar.

Old Jim.

"CFA"-TRÄFFEN

Den 6 mars hade UHF personal åter samlats i Folkets Hus rotunda för den sedvanliga personalträffen.

Förrådsdirektören hälsade välkommen och fann det mycket glädjande att så många kunnat infinna sig och hoppades att kvällen skulle gå i samma gemytets tecken som tidigare träffar.

"CFA"-visan - författad av K. A. Tjellander och tonsatt av B. Möller - sjöngs unisont med kraft och inlevelse. Nästa punkt upptogs filmvisning. Det var en film kallad "Till Medelhavsländer" och handlade om flygkadetternas flygning till Turkiet och Grekland. Filmen var i färg och var utmärkt fotograferad. Den myckenhet av sevärdheter och det strålande väder, som då rådde, skapade en dröm om den kommande sommaren och eventuella semesterresor. Man avundades de kadetter, som på ett så hastigt och trevligt sätt

kunde förflytta sig mellan olika länder, men - för att citera någon - "det är männen på marken, som håller flygplanen i luften". Och då kanske vi kan ta åt oss en del av den ära, som vederfors våra flygare.

Kvällens cabaré eller revy var enligt den allmänna meningen en av de bättre. Titeln var "Aftonklubben" och där hade författaren tänkt sig Frukostklubben som förebild och med anledning av den sena timmen ändrat namnet. Emellan de olika numren förekom såväl klockspel som dagens dikt. Fröken Ur hade ej tillfälle att medverka, då hon enligt utsago var under reparation hos en av de anställda på UHF.

Naturligtvis var det mången bland personalen, som fick en påminnelse om sina bravader, men allt togs emot med gott humör och belönades med kraftiga applåder. Revyn avslutades i den bästa

Revygänget Maj-Britt Karlsson, Solve Sönerstam, Solveig Sälle, Olle Winberg, Dorit Eriksson, Ake Pettersson.

stämning och hela publiken sjöng med i finalen.

De agerande avtackades av förrådsdirektören, som även uttryckte en förhoppning, att kommande revyer skulle bli av samma goda klass, som denna, varefter de medverkande fick var sin blombukett för sina prestationer.

Kaffet intogs under glada och gemytliga former och sedan var det dags att till tonerna av Bjelkes orkester tråda dansen tills midnattstimmen slagit.

Den sjunde "CFA"-träffen har gått till UHF historia som särdeles lyckad och vi kunde vandra hem var och en till sitt med ett minne rikare.

C-H

Våra pensionärer

Den 30 december förlorade UHF 2 duktiga män, som då avgick med pension. Det var förrådsarbetaren August Edvin Persson och städaren Karl Hilmer Larsson. Persson anställdes vid UHF den 8 oktober 1951 och har sedan dess tjänstgjort på kontrollsidans mottagning för stång- och plåtmaterial, där han handhaft mottagning och uppmärkning av ankommande gods. Persson, som tidigare under en lång följd av år varit verksam som rorgångare och styrman, har för avsikt att i vår eventuellt återinträda i sjömanskapet.

Larsson anställdes vid UHF den 11 april 1949 som städare och har under den tid som gått varit synnerligen angelägen om att städattiraljen varit i bruk.

August Persson.

Foto Erik Persson.

Larsson arbetade tidigare vid Arboga Margarinfabrik och kommer även i fortsättningen att bli Arboga trogen, då han kommer att sköta om sitt skogs-skifte och pyssla med sin ägandes stuga.

Vid arbetstidens slut samlades chefer och arbetskamrater på "Torget", varvid dir Nyberg tackade de blivande pensionärerna för god insats och trogen tjänst samtidigt som han överlämnade blommor och presentkort.

För arbetskamraterna talade Leif Jonsson, som önskade lycka i fortsättningen och överlämnade minnesgåva med adresser.

Därmed har antalet pensionärer ökat till 8 st vid UHF.

C-H

Några dagar före "CFA"-träffen skrev Solve Sönerstam ned några rader om sin syn på revyjobbet och då lät det så här.

Fanns det över huvud taget något som är roligare än att få hålla på med "revyande", när man lyckats samla ett verkligt villigt och glatt gäng. Det är givet, att man känner sig lite nervös och undrar "hur i all världen skall vi klara av detta". Men vår lugne och säkare pianist Bror Möller kan i egenskap av gammal revyräv lugna ned oss alla och få oss att känna oss som proffs. Möller är också den verkliga revyförfattaren.

I år har vi den förmånen att få komma med - som vi tror - tre verkliga slagnummer. Det ena har vi kallat för "Arbogaöl", tre små söta sjömatrosor, som i vardagslivet har sin gärning på avd 420, trion Maj-Britt Karlsson, Solveig Sälle och Dorit Eriksson. Det andra slagnumret har vi kallat för "Snickar-Göstas Ebeneserkapell", ett musikkapell med Gösta Persson som suverän ekvilibrist på zittra, Bo Wernersson på dragspel, Emil Norrström gitarr och Herman Fäldt på fiol. Det tredje slagnumret är Ake Pettersson, när han framför ett potpurri på kända operettmelodier. Olle Winberg är användbar till nästan allting, både som skönhetsmiss och som pastor.

Nu är det bara att hoppas, att alla skall bli nöjda med vad vi "plockat

Karl Larsson.

Foto Erik Persson.

Spårljus, medaljer och kaffe präglade övningen den 6 febr. På kvällen samlades tyvärr endast ett mindre antal driftvärnsmän vid den sprakande stockvedsbrasan i skyttepaviljongen. Efter genomgången läge fick de olika gruppcheferna visa vad de kunde prestera av ledarskap. Gruppen i övrigt fick visa sin skjutskicklighet i mörker. Poängtalet mellan grupperna blev ganska lika. Göte Olsson debuterade som gruppchef och gjorde ett gott intryck med sin befälsföring. När skjutmomentet var slut intogs kaffe med dopp som fru Nyrén välvilligt gjort i ordning. När medaljer och tjänsteårstecken var utdelade skildes vi för att åter träffas på nästa övning.

Eldöverfall i Fagersta.

På lördagseftermiddagen den 14 febr startade dv-pojkarna från Arboga för att under kvällen och natten göra Fagersta-skogarna osäkra. De fyra stora driftvärnspojkarna Wallqvist, Lenander, Hulting och Odenhult hade slutit upp vid de ungas sida.

Hemvärnspojkarna i Fagersta hade slagit tältläger i skogen utmed vägen mot Norberg. Vår uppgift var att störa deras verksamhet. Några stora svårigheter hade vi inte att hitta deras lägerplats. Fram till tältförläggningen tog vi oss ganska osedda och öste över lägret med en intensiv kpisteld. Efter eldgivningen skulle vi snabbt tillbaks ut på vägen i den cirka 1 meter djupa snön. Vi var nog ett ganska lätt byte för de fientliga patrullerna som uppträdde blixtnabbt på sina skidor. Den största erfarenheten av eldöverfallet var att utan skidor i djup snö har man ingen chans att komma undan. När övningen var slut tackade Hemvärnschefen oss för besöket och hoppades att få återgälda detsamma.

Utmed vägen Fagersta-Färna Bruk stannade vi och övade tillagning av vår dryck under fältförhållanden. Den fina torrmjölken, korven och limporna smakade bra kring den sprakande elden. Efter hemkomsten till Arboga vidtog vapen- och persedelvård som var avslutad kl 3 på söndagsmorgonen. Att sedan få gå hem och lägga sig hade nog ingen något emot.

ihop", och att det kommer att roa. Det är klart att det utdelas en och annan "känga", men vi har försökt att använda "kängor" med mjuka sulor.

Sö

Eldöverfall i Medåker.

Måndagen den 16 febr var pojkarna åter i farten, denna gång var det Medåker som stod på programmet. Styrkan hade nu utrustats med fyra par skidor samt Bror Karlsson, även han på skidor.

Klockan 17.30 var det avmarsch från Stora Torget mot Medåker, där Arboga hemvärnsungdom hade förskansat sig i hemvärnsgården. Framryckningen och eldöverfallet gick efter beräkning. Arboga-pojkarna bjöd på ett hårt och välordnat försvar. Våra gruppchefer utförde sina uppdrag enligt givna order.

Vi kom fram till anfallsmålet. Om det hade lyckats under verkliga förhållanden kunde inte övningsledaren, fanjunkare Odeborg, ge oss besked på.

Han tackade våra pojkar för besöket och framhöll att det var en god övning för båda parterna. Arboga-pojkarna fick tillfälle att se hur deras försvar fungerade.

Välkommen i driftvärnet.

*Till dv C. B. Blomqvist och hans tapp-
ra soldater, för visad tapperhet och
utomordentlig ridderlighet i slaget vid
Medåker den 16/2 1959.*

Arboga hemvärn
Ungdomsplutonen

Ovanstående tack med blommor fick jag den 16/2 1959.

B. Blomqvist.

—//—

Bilar synes stå

Bilar syns stå invid porten, ingen av dem kommer in. Men hör man till "hårda" sorten finns mången möjlighet fin.

Droskbolag bildas med sådan, som självklart skall åka in. Då undslippis den stora vådan nyttja kroppen och kraften sin.

Eller när hem man sig ämnar, man pinglar till vakten vår och myndiga order lämnar samt bilen till trappan får.

Kan sätten brukas av alla? Ingen tvekan därom. Minns att vad vi nu än oss kalla - bara *avlönat statfolk* finns.

Bilar syns stå invid porten, varenda en kan gå in. Prejudikat av den sorten getts med förståelse fin.

Jokkmokk.

LÄTT OCH LUSTIGT

- Och vilket problem anser direktören vara det svåraste nu för tiden för en företagsledare?

- Var man skall parkera sin bil!

Vidareutbildning genom TBV

De flesta har väl observerat att TBV här i Arboga bedriver en i förhållande till stadens storlek betydande kursverksamhet på relativt högt stadium. Impulsen till detta har kommit från TBV-anslutna medlemmar främst vid CVA och UHF.

Första försök i denna riktning utgjorde en kurs för utbildande av TV-tekniker redan år 1954/55. Denna följdes sedan av en kompletteringskurs i matematik. Efter detta följde den period av högskolekurser som ännu pågår. Där har engelskan avverkats efter fyra terminer och nationalekonomi är ännu på sin andra termin. När detta skrives planeras en matematikkurs motsvarande vad som läses i matematik och vektor-algebra vid Tekniska Högskolan.

Av olika orsaker är det ofta förenat med svårigheter att få lärare till denna kursverksamhet. Så är t ex kurser i psykologi och pedagogik tills vidare skrinlagda av denna orsak. Man kommer emellertid så snart läraryrket lösts att på nytt söka samla de intresserade för slutande av dessa kurser.

Intresse finnes för dessa kurser i Arboga och samma är glädjande nog fallet i hela landet. Inom TBV är man beredd att genom denna verksamhet söka komplettera övriga utbildningsanstalter enligt de riktlinjer, som nu utvecklat sig.

En bidragande orsak till den framgång, som TBV haft med denna verksamhet, torde vara möjligheten att relativt snabbt, när ett behov uppstår, kunna sätta igång de önskade kurserna.

—//—

Den lataste

Sergeanten:

- Nu grabbar, har jag ett fint jobb för den lataste av er. Vem anmäler sig?

Elva man sträcker händerna i vädret. Endast en ger inte något tecken ifrån sig.

Sergeanten:

- Varför räcker inte ni upp handen då?

- Orkar inte, sergent.

—//—

7:e batteriet ligger i djup sömn, då furiren kommer in mitt i natten och ryter:

- Uppställning! Hela batteriet ska stå fältmässigt klätt på kaserngården inom tre minuter!

En sömnig stämning hörs från logementets bortersta hörn:

- Gör det något om vi kommer tidigare?

Nedanstående artikel har vi saxat ur "Kontakt med krigsmakten", där major Per Lindgren för pennan.

Artikeln visar några exempel på när uniform fått utgöra "legitimation" till stor nesa eller mistning av livet för den lättrogne och oerhörda skador för det egna landet.

Förklädda tyskar "inspekterade" Maginotlinjen

Strax före den tyska offensiven i väster 1940 vidtog man på franska sidan vissa åtgärder för att möta en väntad inspektion i ett avsnitt av Maginotlinjen. Två högre officerare skulle anlända i bil kl 11.00 en förmiddag och i väntan på dem var man flitigt sysselsatt med puts av alla de slag.

Redan en timme före den utsatta tiden svängde en flott limousine upp framför ingången till den viktigaste anläggningen och två bistra generaler stegade ur. Chefen kom störtande och förklarade andrutet att inspektionen inte var väntad förrän en timme senare. Generalerna grymtade och sade att nu skulle det i alla fall inspekteras.

Med ett stort följe av officerare i hämlarna genomförde de en snabb men grundlig inspektion. De fick allting förklarad för sig av ciceroner och kasta- ned ned några hastiga anteckningar. 10.45 var inspektionen avslutad och generalerna embarkerade åter sin limousine, sedan de tackat avsnittschefen, som kände sig betydligt lättare om hjärtat när de försvann i ett dammoln bakom närmaste vägkrök.

Efter en kvart fick kommandanten emellertid ny alarm. Han rusade ut och fann till sin förvåning att en annan bil med samma välkända stabsskylt hade stannat utanför. Två höga officerare klev ur, såg sig förvånat omkring och upptäckte till slut kommandanten.

Det är fråga om inspektion!

Kommandanten förvandlades till ett enda stort frågetecken men hade efter en stund samlat sig så mycket att han kunde förklara att inspektionen redan utförts. Förvåningen blev allmän och man förstod så småningom att de först anlända generalerna inte hade varit annat än tyska spioner.

På detta sätt lyckades tyskarna strax före den stora offensiven i maj 1940 komma över de viktigaste data rörande ett av Maginotlinjens starkaste fort.

Falska uniformer i Holland.

Tyskarna använde sig flitigt av kneppet med falska uniformer under andra världskriget. I sin bok om spionchefen Canaris berättar K H Abshagen att man i tyska överkommandot på Hitlers eget initiativ gav order om att holländska och belgiska uniformer skulle införskaffas före offensiven i väster. Canaris försökte i början motsätta sig planen men måste till slut ge med sig. Han gav order till chefen för sina agenter i Holland att skaffa de önskade uniformerna. Uppdraget fullgjordes prompt.

De tyska agenternas uniformsstölder kunde emellertid inte försiggå alldeles obemärkt. I belgisk och holländsk press inflöt meddelanden om uniformernas gåtfulla försvinnande och tidningarna drog sig heller inte för att uttala förmodanden om de skyldigas hemvist och motiv. Att misstankarna gick i rätt riktning framgår bl a av en karikatyrteckning, som anspelade på Görings svaghet för prålade uniformer. Teckningen infördes i holländska pressen och visade honom klädd i holländsk spårvagnsförarens uniform.

Poster lurades.

Hur användes de stulna uniformerna? Ja, de utnyttjades allt efter råd och lägenhet på olika sätt. Belysande är episoden vid en holländsk gränspostering tidigt på morgonen samma dag, som de tyska divisionerna skulle rulla över gränsen.

En trött och frusen holländare gick på vakt vid en grännsbro när han fick syn på en grupp soldater i holländska uniformer. Han anropade dem och de sade sig tillhöra en spaningspatrull, som var på återväg. Men de hade inte mera bråttom än att de kunde överta hans jobb en stund om han hade lust att gå till vaktstugan och styrka sig med en kopp kaffe. Mannen blev glatt överraskad och luffade iväg. Under tiden avlägsnade främlingarna – som var förklädda tyskar – mineringarna under bron och gjorde tecken till sina väntande kamrater på den tyska sidan.

På andra håll gick det värre för de holländska posterna. De tilltalades av en man i landets uniform, som under samtalet gick tätt inpå dem. Han låtsades vilja visa något, lockade posten att böja huvudet över detta något, som han bar i sin hand, och stötte så till. Utan ett ljud segnade holländaren till marken med avskuren strupe. På detta sätt undanröjdes de viktigaste gränsspärrarna och de tyska kolonnerna kunde bara några minuter senare obehindrat välla in i Holland.

Wienkuppen 1934.

Redan vid de första försöken att annektera Österrike hade den nazistiska

Två till franska generaler förklädda tyskar fick 1940 "inspektera" ett viktigt avsnitt av Maginotlinjen. Falsifikatet avslöjades först en timme senare, då den verkliga inspektionen ägde rum.

regimen i Tyskland satt sin lit till falska uniformer, men första gången gick det inte lika bra som det skulle gå vid flera tillfällen senare. Den 29 juli 1934 försökte österrikiska nazister och tyska soldater i österrikiska uniformer sig på en kupp mot Dollfussregeringen i Wien, men man misslyckades och kuppmarkerna måste fly till Tyskland.

Det var inte bara tyskarna, som utnyttjade falska uniformer under andra världskriget. Även motståndarna gjorde det vid några tillfällen i samband med sabotageuppdrag eller andra operationer av commandotyp. Det erkände de själva vid rättegången mot Skorzeny och denna omständighet utgjorde en av grunderna för tyskens frikännande.

"Civila falsifikat".

Även på civilt område kan ett slags falska "uniformer" förekomma.

De som arbetar t ex på byggnadsplatser av betydelse för vårt totalförsvaret, bör se upp med att obehöriga personer inte bereder sig tillträde till arbetsplatsen med hjälp av så enkla medel som en gruvhjälm på huvudet, en kartrulle eller ett paket ritningar under armen, en verktygslåda i handen.

Till och med så enkla och alldagliga föremål kan vara utmärkta "uniforms-grejer" för spioner och sabotörer redan i fredstid.

—//—

Rimlig begäran

– Jag undrar om jag kunde få fyra av en torped i dag, kapten? Det är min födelsedag.

Hälsning med påföljd

Hälsningsberättigade lottachefen till en beväring:

- Nå kan ni inte hälsa på mig?
- Jovisst, med nöje, var bor damen?

Inspektioner

Den 25 februari 1959 inspekterades CVA och UHF av CFV, generallöjtnant Ljungdahl, åtföljd av överstelöjtnant Svartengren och tjf CUH Jurander.

Från vänster: Tjf CUH Jurander, CFV, förrådsdirektör Nyberg och styresman Dahlin.

CVA-foto Rune Larsson.

Den 9 februari 1959 inspekterades CVA av SCFF, generalmajor Rapp, åtföljd av överste Sundén, tjf CUH Jurander, överingenjör Edlén, byråchef Hamilton och ingenjör Holmqvist.

Från vänster: Överingenjör Högfeldt, ingenjör Holmqvist, tjf CUH Jurander, överste Sundén, överingenjör Edlén, SCFF och överingenjör Granath.

CVA-foto Rune Larsson.

ORDET FRITT

Vi som har nöjet att då och då sprätta upp avlöningskuvertet brukar ibland finna ett meddelande om att gå med i sparklubb. Det gläder åtminstone mig, att denna propaganda bedrivs intensivt och särskilt glad blev jag här-omsistens, då jag fann att poesin tagits till hjälp i sparpropagandan. Utifall att någon skulle ha kastat bort sparmeddelandet, tycker jag att det är synd på den vackra versen, tydligen hopsmidd av någon, som varit med förut.

Så här såg versen ut:

I sommar en slant Du i banken kan
hämta
av insatta pengar som växt där med
ränta
Sparklubben är den instans Du bör söka
Den hjälper Dig att Din semesterslant
öka
Med trygghet Du sen kan se sommaren
an.

När Du läst den en gång, så läs den en gång till. Det gjorde jag. Då håller Du nog med om, att här har vi ett frö till en ny Fröding. Snälla Personal: Ge oss mera poesi!

Hexameter.

MÄNNISKOKROPP TÄNDER BENSIN

En människa som sitter på en trästol med gummisulor i ett rum med mindre än 40 procent relativ fukt kan vid resning utan svårighet erhålla en spänning med vilken hon kan tända praktiskt taget samtliga explosiva gaser. Drar man en nylonskjorta över huvudet vid torr luft, så kan den gnista som alstras vid beröring tända mycket känsliga ämnen, bl a ämnen som användas i sprängämnesindustrin.

Strömmar bensin genom rör så uppstår som bekant elektriska laddningar, vilka så småningom försvinner inom en jordad tank, men finns kvar om tanken inte är jordad.

En halv liter bensin flytande genom ett rör kan uppladda en isolerat stående människa, t. ex. en man med gummisulor, till en sådan grad att bensinångorna kan tändas genom vederbörandes urladdning. Detta faktum har kostat åtskilliga människor livet eller hälsan. Den viktigaste skyddsåtgärden mot dylika uppladdningar är jordning av alla ledande delar som kan ta emot laddningar.

FÅGELVÄNNEN

När vintern var som värst passade fågelvännen Arne Broberg på Motor alla tillfällen att tigga några ören till fågelmat.

En dag berättade han, att han hade lyckats samla ihop 20:20 kr och under armen hade han en stor påse fågelmat. Det var nog ingenting att undra på att fåglarna slog ett extra slag runt Broberg, när de fick syn på honom.

EN STILLA UNDRAN

Verkstadshumorn är ibland en aning hård. Här ett exempel:

Det var lunchdags för en del avdelningar i Berget, och Hallén var på väg ut. Då han passerade Uppackningen drog "Dalamågen" iväg med en 3-4 meter lång, smal låda på en kärra. Hallén vände sig till kamraterna i gänget och undrade:

"Det är väl inte Broberg, som har lagt av!"

Titelsvårigheter

- Ursäkta min herre, jag hörde inte min herres titel, var det fan- eller styckjunkare?

- Det var fan!

KAMERAGLIMTAR FRÅN ARBETSPLATSEN

BILDERNA FRÅN VÄNSTER

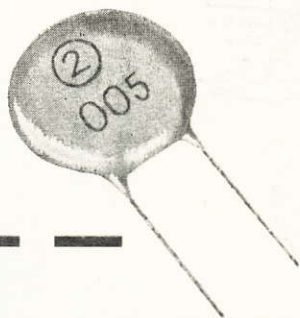
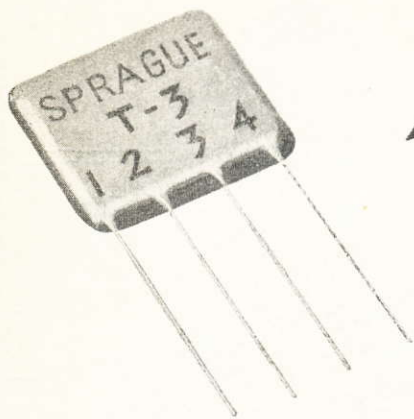
1:a raden: Lennart Andersson, Hydraulverkstaden, monterar munstycken på gaveln till en apparat. Edvin Andersson, Packningen, spikar transport-skydd på flammrör. Stellan Bolin, chef för Motor- och Elsektionens planering.

Andra raden: Eva Erixon, biträde på förrädssektionen, UHF. Flå Karl Hultman, chef för Reservdelsplaneringssektionen, UHF. Gösta Persson, snickare vid UHF, hanterar här målarpenseln.

Sista raden: Sigurd Linnhag, chef för Eltekniska kontorets Robotdetalj. Sune

Swanström, Instrumentverkstaden, arbetar med instrumentmakarens lätta hand. Sven Gustafsson, Verktygsavdelningen, tillverkar matris för kopierings-svarven.

Foto Erik Persson.

SPRAGUE PRODUCTS COMPANY

Av Spragues enorma urval av kondensatorer, högkvalitativa motstånd, miniatyrpuls-transformatorer, HF-transistorer m. m. ha vi här avbildat deras diskcondensatorer, vilka finnas i värden från 1 pF—0,1 μ F och i spänningar från 50 V—7500 VDC och tryckta kopplingselement för TV och Radio-industrin. Begär katalog C-556.

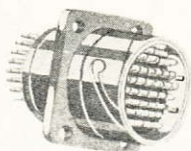
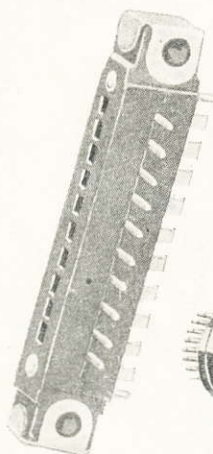
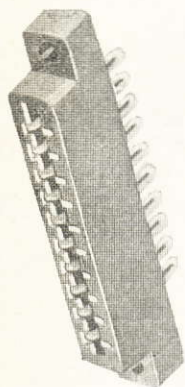
AMPHENOL-BORG ELECTRONICS CORPORATION

Amphenols välkända kvalitetskontakter behöver knappast någon presentation men vi vill här dock visa några nu aktuella typer.

TRYCKTA-KRETSKONTAKTER finns dels i honkontaktutförande (143-serien), där den tryckta kretsen kan införas direkt mellan hylsorna, dels i hankontaktutförande (133-serien) för lödning på kretsplattan och vilken sedan passar i motsvarande honkontakt.

Slitage å kretsen undviks, kontaktmotståndet elimineras och naturligtvis äro kontakterna guldpläterade. Begär katalog R-2.

AMPHENOL-NYHETEN MINNI E KONTAKTEN har små dimensioner, är klimatsäker, vibrations- och accelerationsäker upp till 20 g, har 3-pol. bajonettfattning och är konstruerad för användning i moderna flygplan och raketkonstruktioner eller där stora påfrestningar å material kan väntas. Kontakterna är naturligtvis guldpläterade. Begär katalog B-6.

Telefon
Växel 63 07 90

Firma **Johan Lagercrantz**

Värtavägen 57
Stockholm No

radio
radar
förgasare
instrument
servokomponenter
bromsutröstningar
m. m.

generalagent: **INJECTOR - HESSELMAN AB**

BOLINDERS PLAN 2 · TEL. VX 540760 · STOCKHOLM K

Det nya dräkt- modet

i sin allra finaste utformning. Dessa två dräktmodeller är typiska representanter för den nya linjen, kort jacka och svagt markerad midja. Och så vårens alla vackra färger. Prisl.:

183:- 215:-

Vårt nya familjekonto

löser smidigt det ekonomiska problemet utan någon extra kostnad för Eder. Ni slipper betala ut en större summa på en gång utan får fördela betalningen på 1, 3 eller 6 månader. Välkommen och prata konto med oss.

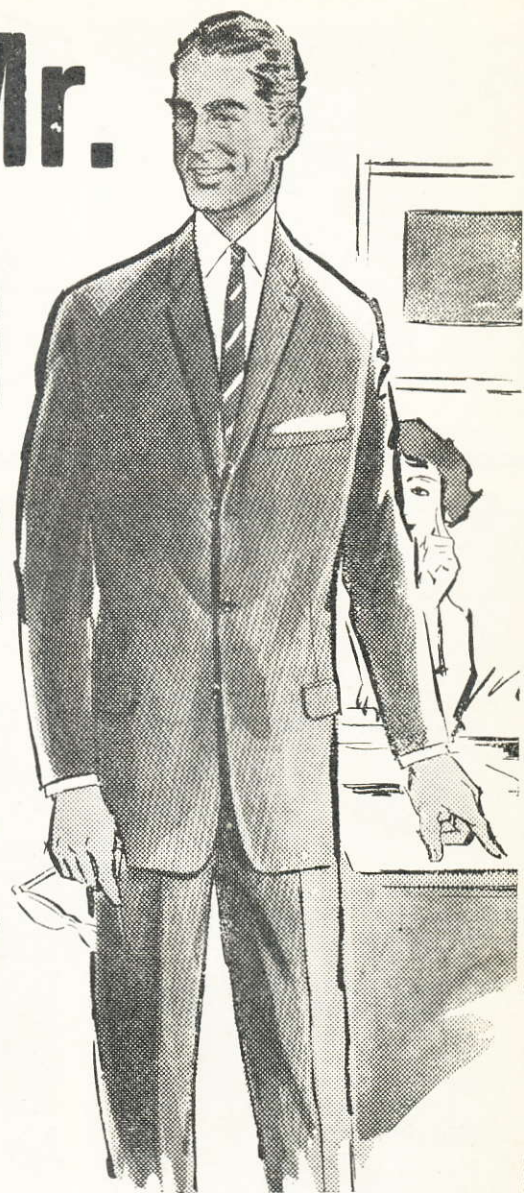
Mr.

G

R

E

Y

Normans populäraste kostym, i rejält svenskt helyllekamgarn, representerar toppen inom svensk konfektion i dag.

Den är utförd i den nya, slanka stilen och färgen är en högaktuell, mjuk blyertsgrå nyans. Ni kan inte få en mera klädsam och användbar kostym.

Pris endast **225:-**

Normans

Rådhusgatan 4

ARBOGA

Telefon 10027